

GDAŃSK

**RAPORT
Z REALIZACJI
PROGRAMU
OPERACYJNEGO
ATRAKCYJNOŚĆ
INWESTYCYJNA
ZA 2018 ROK**

**+ VI. PROGRAM OPERACYJNY
ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA**

SPIS TREŚCI

str. 4 **WPROWADZENIE.** Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawy dla zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2018 roku przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Atrakcyjność Inwestycyjna.

str. 6 W pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **FAKTY I LICZBY** odnoszące się do wybranych zagadnień odzwierciedlających procesy związane z gospodarką i inwestycjami.

str. 8 W kolejnej części raportu scharakteryzowane zostały **KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2018 ROKU**, które ze względu na stopień trudności organizacyjnych oraz spodziewane wysoce wymierne efekty jakie przyniesie ich wdrożenie w sferze gospodarczej w Gdańsku, zostały uznane za warte wyróżnienia. W opisie wymienionych działań zaznaczone zostały również nawiązania do wskazanych w Strategii Rozwoju Miasta priorytetów strategicznego rozwoju – czyli wspólnie wypracowanych wartości, na których należy budować przyszłość Gdańska.

str. 12 Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **DZIAŁAŃ PODJĘTYCH W 2018 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH** Programu Operacyjnego Atrakcyjność Inwestycyjna. Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje w jaki sposób realizowane są poszczególne cele operacyjne wskazane w obszarze atrakcyjności gospodarczej. Wartym zaznaczenia jest fakt, iż szereg podjętych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów, co odnotowano (za pomocą ikon reprezentujących Programy) jako powiązania horyzontalne.

str. 31 **KOMENTARZ KOORDYNATORA** to podsumowanie doświadczeń wynikających z zarządzania wdrażaniem Programu Operacyjnego. Koordynator wskazuje zarówno kwestie, które w największym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia celów operacyjnych, jak również wyzwania jakie stoją przed realizatorami założeń Programu w nadchodzących latach.

str. 32 Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH**. Wartości wskazane za lata 2012-2018 umożliwiają dokonanie analizy zmian jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań oraz poprzez wspieranie wybranych kierunków rozwojowych.

WPROWADZENIE

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument **Gdańsk Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska, dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w mieście.

Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, tj.: Edukacja, Zdrowie Publiczne i Sport, Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska, Kultura i Czas Wolny, Innowacyjność i Przedsiębiorczość, **Atrakcyjność Inwestycyjna**, Infrastruktura, Mobilność i Transport oraz Przestrzeń Publiczna. Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad konsekwentnym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służył zarówno udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, ale również dostarczał wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się o analizę działań prowadzonych w różnych obszarach życia miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i umacniać aktywność obywatelską.

Godnym podkreślenia jest fakt, iż realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, iż przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

REALIZACJA DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE OPERACYJNYM ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA UKIERUNKOWANA JEST NA POZYSKANIE NOWYCH INWESTYCJI ZAPEWNIAJĄCYCH WZROST LICZBY ATRAKCYJNYCH MIEJSC PRACY ORAZ WZMACNIANIE POZYCJI KONKURENCYJNEJ GDAŃSKA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ. PODEJMOWANE DZIAŁANIA SKUPIAJĄ SIĘ NA TWORZENIU SZEROKIEJ OFERTY TERENÓW INWESTYCYJNYCH, PARKÓW BIZNESOWYCH ORAZ ZACHĘT DLA INWESTORÓW. OBEJMUJĄ RÓWNIEŻ DOSKONALENIE OBSŁUGI INWESTYCYJNEJ I POINWESTYCYJNEJ, ROZWÓJ WSPÓŁPRACY W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO ORAZ PROMOCJĘ GOSPODARCZĄ MIASTA.

Koordynator Programu Operacyjnego

Alan Aleksandrowicz

Prezes Zarządu Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego

Opiekun merytoryczny
Programu Operacyjnego:

Aleksandra Dulkiewicz

Z-ca Prezydenta Miasta Gdańska ds. polityki gospodarczej

Zespół Programowy:

Agata Blacharska

Martyna Bukowska

Maciej Faleńczyk

Jacek Fijałkowski

Maciej Grabski

Grzegorz Kaczorowski

Remigiusz Kitliński

Anna Klajna

Przemysław Rot

Jowita Zielinskiewicz

FAKTY I LICZBY

13

szkół wyższych było w Gdańsku w 2018 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

65,8 tys. wyniosła liczba studentów w Gdańsku w roku akademickim 2018/2019, z czego 2 907 studentów to cudzoziemcy.

Źródło: Informator o sytuacji społeczno-gospodarczej Gdańska za 2018 rok

2,6%

wyniosła stopa bezrobocia w Gdańsku na koniec 2018 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

77 tys.

podmiotów gospodarczych było zarejestrowanych na koniec grudnia 2018 r. w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON w Gdańsku.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

5,8 tys. zł brutto

osiągnęło przeciętne miesięczne wynagrodzenie odnotowane w sektorze przedsiębiorstw w Gdańsku w 2018 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

184,5 tys.

stanowiła liczba osób pracujących w Gdańsku w 2018 r.

Źródło: Informator o sytuacji społeczno-gospodarczej Gdańska oraz Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

7,2 tys.

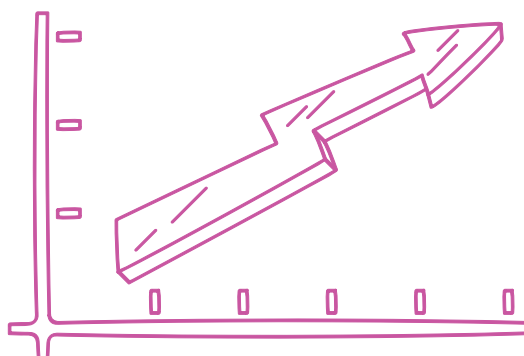
wyniosła liczba nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON podmiotów gospodarki narodowej w 2018 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

70,3 tys. zł

wyniosło PKB na 1 mieszkańca (ceny bieżące) odnotowany w Trójmieście.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny
*dane za 2016

KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2018 ROKU

1. Pomorskie Centrum Inwestycyjne

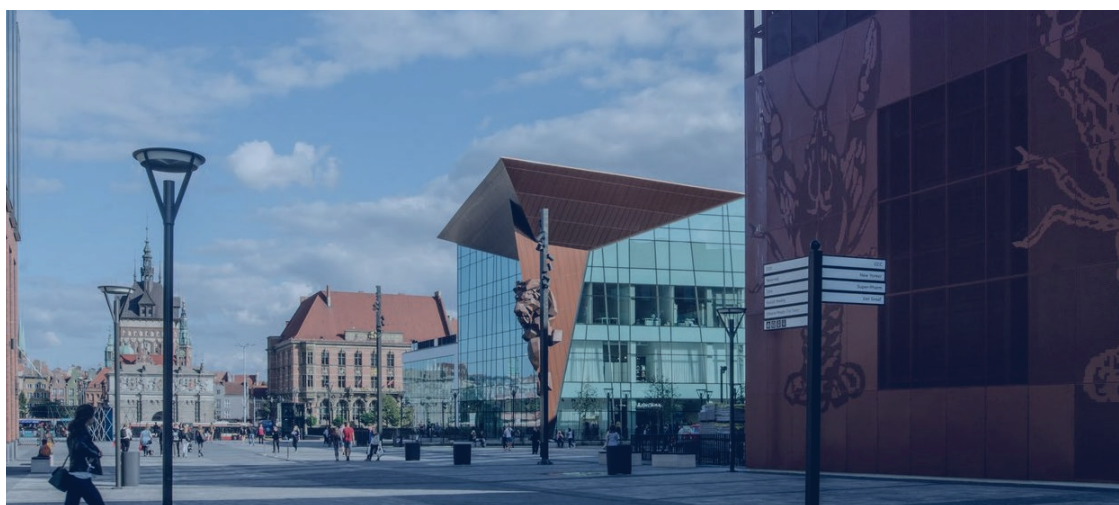
Tereny **inwestycyjne**, zlokalizowane zarówno w sąsiedztwie **portu morskiego**, jak i w pobliżu obwodnicy miasta, stanowią atrakcyjny czynnik rozwojowy dla produkcji przemysłowej i logistyki. Z uwagi na ich znaczenie gospodarcze, wiele podejmowanych działań zwiększających atrakcyjność inwestycyjną Gdańska ma na celu zapewnienie kompleksowego rozwoju **infrastrukturalnego** oraz wzrost dostępności transportowej tych obszarów. Ważnym przykładem tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju **inwestycji** w obszarach ich koncentracji stanowi rozbudowa Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego (PCI). Podjęte działania służą m.in. zwiększeniu zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej w ramach projektu pn. „Budowa wewnętrznego układu **drogowego** na terenie Pomorskiego Centrum Logistycznego”. Projekt podnosi jednocześnie dostępność terminalu kontenerowego Deepwater Container Terminal Gdańsk, zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego. Ponadto przedsięwzięcia inwestycyjne skorelowane zostały z realizowanym przez spółkę PKP PLK SA projektem pn. „Poprawa dostępu kolejowego do Portu Gdańsk”. Projekt ten obejmuje m.in. modernizację linii i stacji kolejowych obsługujących Port Gdańsk. Między innymi dzięki tym szeroko zakrojonym działaniom infrastrukturalnym, zwiększono atrakcyjność działek oraz pozyskano nowych inwestorów na obszarze Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego. PCI stanowi ofertę uzupełniającą w stosunku do Pomorskiego Centrum Logistycznego (PCL), która jest kierowana do firm logistycznych, jak również uwzględnia potrzeby producentów oraz firm z branż okołoportowych.

ryc. 1. Rozwój terenów inwestycyjnych, takich jak PCI i PCL, jest kluczowy z uwagi m.in. na systematyczny wzrost przeładunków w Terminalu Kontenerowym DCT; fot. DCT Gdansk - Deepwater Container Terminal, www.facebook.com/DCTGdansk

2. Realizacja projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego

Istotnym sukcesem Gdańska jest intensywny rozwój projektów realizowanych w formule **współpracy** partnerskiej, w tym bezpośrednio na podstawie regulacji ustawowych dotyczących partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) oraz koncesji na roboty budowlane lub usługi. Gdańsk jako jeden z nielicznych ośrodków miejskich może obecnie poszczycić się portfelem projektów PPP o wartości łącznej przekraczającej 3,5 mld złotych brutto, z czego około 1,1 mld zł to kwota przeznaczona na cele publiczne. Partnerstwo publiczno-prywatne to nadal mało popularna forma finansowania i realizacji projektów inwestycyjnych w Polsce. Ważnym czynnikiem sukcesu Gdańska w tej dziedzinie był proces budowania **kompetencji** i doświadczenia zespołu koordynującego projekty PPP. Wypracowanie w Gdańsku efektywnych mechanizmów wdrażania projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego jest możliwe zwłaszcza dzięki wysokiej determinacji władz miasta do poszukiwania **innowacyjnych** źródeł współfinansowania potrzeb publicznych podnoszących **jakość życia** mieszkańców. Gdański model PPP jest szczególnie mocno związany z projektami o charakterze rewitalizacyjnym. Są to projekty złożone, łączące wiele wymiarów życia społeczno-gospodarczego, realizowane na znajdujących się w niekorzystnej sytuacji obszarach miasta. Przygotowywany jest projekt rewitalizacyjny na zagospodarowanie obszaru dawnej zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście. W realizacji jest projekt Zagospodarowania Północnego Cypla Wyspy Spichrzów obejmujący m.in. budowę obrotowej kładki dla pieszych nad Motławą i zakończoną przebudową skrzyżowania ul. Chmielnej z ul. Podwale Przedmiejskie. Na ukończeniu jest faza realizacyjna projektu zagospodarowania Targu Siennego i Rakowego - cel komercyjny, czyli centrum handlowe, został zakończony i rozpoczął swoją działalność w maju 2018 r. Jednocześnie oddawane są do użytkowania kolejne elementy infrastruktury publicznej stanowiącej cele publiczne projektu, m.in. elementy układu drogowego i infrastruktury sieciowej. W IV kwartale 2018 r. rozpoczęły się działania projektowe i przygotowawcze do realizacji kolejnej inwestycji zlokalizowanej w obszarze Śródmieścia, polegającej na wybudowaniu czterech parkingów na ponad 1,2 tys. miejsc postojowych łącznie. Wszystkie te projekty czynią miasto liderem procesu wdrażania formuły PPP w kraju – z punktu widzenia wartości, ilości oraz stopnia złożoności przedsięwzięć.

ryc. 2. Forum Gdańsk stanowi przykład zagospodarowania przestrzeni miasta w ramach projektów realizowanych w modelu PPP; fot. Forum Gdańsk, www.facebook.com/forumgdansk

3. Program inwestycyjny w Porcie Gdańsk

Jest to przedsięwzięcie wieloetapowe i realizowane będzie w perspektywie 2020 r. Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA uzyskał dofinansowanie w wysokości ponad 600 mln zł na realizację 3 projektów **inwestycyjnych** w ramach środków Instrumentu „Łącząc Europę” (ang. Connecting Europe Facility – CEF). Zaplanowane do realizacji projekty to „Modernizacja toru wodnego, rozbudowa nabrzeży oraz poprawa warunków żeglugi w Porcie Wewnętrznym w Gdańsku”, „Rozbudowa i modernizacja sieci **drogowej** i kolejowej w Porcie Zewnętrznym w Gdańsku” oraz „Dokumentacja projektowa i środowiskowa dla rozbudowy i modernizacji węzłowych sieci bazowej w Porcie Gdańsk w zakresie infrastruktury drogowo-kolejowej”. Projekty te realizowane są we współpracy z Miastem Gdańsk.

ryc. 3. Port Gdańsk stanowi jeden z kluczowych czynników wpływających na atrakcyjność inwestycyjną i rozwój miasta; fot. Dominik Paszliński/gdansk.pl

4. Gdańskie centrum biznesowo-biurowe

Największy kompleks biznesowy i biurowy w północnej Polsce zlokalizowany jest w sąsiedztwie skrzyżowania al. Grunwaldzkiej i ul. Kołobrzeskiej, w pobliżu przystanku Szybkiej Kolei Miejskiej Gdańsk Przymorze-Uniwersytet oraz kampusu Uniwersytetu Gdańskiego. W jego skład wchodzi budynki biurowe **Arkońska Business Park, Olivia Business Centre oraz Alchemia**. Kompleks intensywnie się rozbudowuje. W latach 2009-2010 oddano do użytku obiekty biurowe wchodzące w skład Arkońska Business Park o łącznej powierzchni biurowej 16,6 m². W 2010 r. rozpoczęto realizację kompleksu Olivia Business Centre, w ramach którego powstało 7 obiektów (Olivia Gate o pow. 17 tys. m², Olivia Point o pow. 9,6 tys. m², Olivia Tower o pow. 14,2 tys. m², Olivia Four o pow. 14,5 tys. m², Olivia Six o pow. 17,4 tys. m², Olivia Star o pow. 40 tys. m², Olivia Prime o pow. 29 tys. m²). Olivia Business Centre dostarcza 150 tys. mkw. z planowanych 230 tys. mkw. nowoczesnej powierzchni biurowej do wynajęcia i jest największym centrum biznesowym w Polsce północnej. Centrum rozbudowuje się systematycznie od 2010 r., a kolejne budynki powstają w tempie jednego rocznie. Ukończone biurowce: Olivia Gate, Olivia Point, Olivia Tower, Olivia Four, Olivia Six, Prime A oraz Olivia Star, otaczają patio z zielenią i fontannami. Wiosną 2018 r. rozpoczęła się budowa kolejnego budynku. Z kolei w 2011 r. zainicjowano budowę kompleksu Alchemia w ramach którego powstały dotychczas 3 obiekty o pow. 21,5 tys. m², 24 tys. m² oraz 36 tys. m², a docelowo ma być ich 4 – ostatnim „pierzwiastkiem” Alchemii będzie biurowiec Neon, w którym do dyspozycji najemców będą 33,6 m² i ma być gotowy do użytku w drugiej połowie 2019 r. Centrum biznesowo-biurowe powstało przy współdziałaniu Miasta Gdańska, które wspierało realizację inwestycji w zakresie działań formalno-planistycznych, opieki inwestorskiej, rozbudowy i dostosowania systemu komunikacji publicznej oraz działań promocyjnych. Powstanie gdańskiego centrum biznesowo-biurowego przyczyniło się do intensywnego rozwoju rynku pracy w mieście i wpłynęło na wysoką pozycję Gdańska wśród ośrodków świadczących nowoczesne usługi dla biznesu w Polsce.

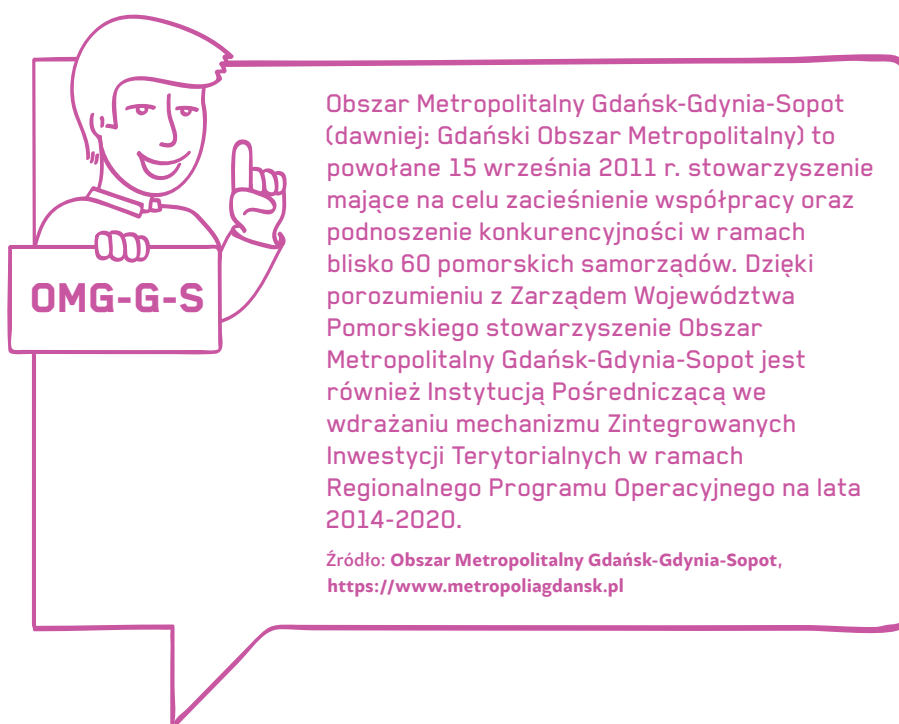

ryc.4. Gdańskie centrum biznesowo-biurowe to z jednej strony nowoczesna tkanka miejska, a z drugiej determinanta przemian i rozwoju lokalnego rynku pracy; fot. Jerzy Pinkas/gdansk.pl

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2018 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny VI.1. Wyższa skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów.

Inwestycje stanowią istotny czynnik wzrostu gospodarczego, przyczyniając się do transferu postępu naukowo-technologicznego oraz rozwoju rynku pracy. Tworzenie optymalnych warunków dla pozyskania inwestora obejmuje w szczególności zwiększanie podaży dobrze przygotowanych terenów inwestycyjnych, wspieranie rozwoju parków biznesowych oraz rozbudowę systemu innych zachęt inwestycyjnych, a procesy te wspierane są działaniami z zakresu promocji gospodarczej. Jednocześnie budowanie pozycji konkurencyjnej jest silnie skorelowane z rozwojem potencjału całego Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot (OMG-G-S). Kluczem do podnoszenia skuteczności osiąganego w pozyskiwaniu inwestorów jest szeroka współpraca i koordynacja obejmująca takie działania, jak promocja **Metropolitalnej Oferty Inwestycyjnej** realizowana przede wszystkim przez inicjatywę „**Invest in Pomerania**”. W ramach realizacji konkursu grantowego na uzbrojenie terenów inwestycyjnych, razem z Deloitte zrealizowano analizę terenów o areale większym niż 20 ha o wysokim potencjale do lokowania projektów produkcyjnych i logistycznych. Łącznie szczegółowo przebadano 29 terenów inwestycyjnych. Na podstawie badania zrealizowano ranking najlepszych terenów inwestycyjnych. Trwa również aktualizacja bazy pozostałych (mniejszych niż 20 ha) ofert inwestycyjnych. Kompleksowy i spójny rozwój Metropolitalnej Oferty Inwestycyjnej wymaga ponadto ścisłej współpracy z samorządami obszaru metropolitalnego reprezentowanymi przez **Biuro Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot**. Wśród wspólnych inicjatyw podkreślić należy w szczególności organizację wydarzeń, takich jak konferencja **Smart Metropolia**, oraz wdrażanie projektów realizowanych w ramach **Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych**, czyli partnerskiego modelu współpracy prowadzonej w miejskich obszarach funkcjonalnych (w tym między innymi realizacja projektu TriPolis wspierającego współpracę inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych). Istotną inicjatywą realizowaną przez OMG-G-S jest także partnerstwo w międzynarodowym projekcie „Smart-up Baltic Sea Region” dotyczącym tworzenia ekosystemów innowacji w regionie Morza Bałtyckiego, w tym wsparcie prac nad koncepcją Inkubatora Morskiego i budową metropolii portowej.

ryc. 5. Kongres Smart Metropolia to wydarzenie zarówno dla przedstawicieli świata nauki, biznesu oraz samorządów, a edycja 2018 poświęcona została kwestiom przyszłości metropolii w Polsce; fot. Dominik Paszliński/gdansk.pl

- ➔ Ponadto wiele działań jest prowadzonych z myślą o rozwoju i promocji oferty turystyki biznesowej. Przygotowanie produktów adresowanych do grup podmiotów biznesowych – firm lub organizacji – to domena **Gdańskiej Organizacji Turystycznej (GOT)**. Działania GOT są nastawione na przyciągnięcie do Gdańska i okolicznych miast jak największej liczby organizatorów konferencji, warsztatów, szkoleń czy indywidualnych

spotkań biznesowych. Wśród produktów wspierających rozwój turystyki biznesowej wymienić można:

- **aplikację GCB Event** – darmowa aplikacja konferencyjna, która pozwala w prosty i intuicyjny sposób komunikować się z uczestnikami wydarzenia, przekazać im wszystkie potrzebne informacje, ułatwiając kwestie organizacyjne. W zależności od potrzeb i trendów na rynku turystyki biznesowej narzędzie jest na bieżąco aktualizowane oraz rozwijana jest jego funkcjonalność. Planuje się iż, aplikacja zostanie połączona z systemem rezerwacyjnym na konferencje i spotkania biznesowe;
- **Gdańsk Convention Card** – produkt zaprojektowany na podstawie systemu Karty Turysty, stanowi unikatową bazę zniżek na kompleksowe usługi turystyczne zintegrowane specjalnie na potrzeby biznesowe. W 2017 r. Gdańska Organizacja Turystyczna pozyskała na promocję Gdansk Convention Card środki zewnętrzne z programu Pomorski Broker Eksportowy. Projekt obejmuje promocję produktu podczas czterech wydarzeń B2B (dwa wydarzenia zorganizowano w 2018 r., a dwa kolejne zaplanowano na rok 2019);
- **monitoring ruchu biznesowego** – agregowanie i analiza bieżących wskaźników pod kątem opracowania cyklicznych raportów rocznych z zakresu turystyki biznesowej. Ponadto na podstawie danych zebranych w 2017 r. i danych z 2018 roku przygotowano Raport Biznesowy porównujący dane i wskazujący trendy, które kształtują rynek spotkań w Gdańsku i Województwie Pomorskim. Raport obejmował również podsumowanie wpływu ekonomicznego branży turystycznej na gospodarkę Gdańska. W listopadzie 2018 r. GOT złożył projekt na pozyskanie dodatkowych środków finansowych na „Opracowanie metodyki prowadzenia badań turystyki i pokrewnych jej dziedzin na terenie Gdańska i Trójmiasta” – projekt miałby być realizowany w ramach krajowego Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Dodatkowo planowane jest pozyskanie środków na przygotowanie i wdrożenie narzędzia, które pozwoli na generowanie odpowiednich raportów;
- **przygotowanie i wsparcie kongresów międzynarodowych**, m.in. Zimowego Kongresu Drogowego w zakresie utrzymania zimowego dróg, który odbył się na początku 2018 r. i został zorganizowany przy współpracy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Gdańskiej Organizacji Turystycznej, a także HYDRO 2018, czyli konferencję i targi hydroenergetyczne, które odbyły się jesienią 2018 r. na terenie centrum wystawowo-konferencyjnego AmberExpo;
- **organizację wydarzeń branżowych i konferencji**, m.in. konferencji **Nowe Trendy w Turystyce 2018**. Działania te prowadzone były równolegle z rozwojem inicjatywy **Study Tour**, poświęconej diagnozowaniu dobrych praktyk w zakresie turystyki biznesowej na rynku europejskim.

ryc. 6. Konferencja Nowe Trendy w Turystyce 2018 to ciekawe tematy, nowe inspiracje i biznesowe rozwiązania odnoszące się do branży, w której coraz bardziej liczą się niezwykle przeżycia, nietuzinkowe pasje oraz social media; fot. Grzegorz Mehring/gdansk.pl

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

→ Zwiększanie podaży dobrze przygotowanych terenów inwestycyjnych podnoszących atrakcyjność inwestycyjną obejmowało w szczególności udział w pracach koncepcyjnych i ostateczne przyjęcie **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Gdańska**. Prace nad Studium kierowane były przez Biuro Rozwoju Gdańska od kwietnia 2015 roku, a uchwalenie dokumentu nastąpiło 30 kwietnia 2018 r. Kształtowanie spójnych kierunków rozwoju gospodarczego w dokumentach planistycznych przygotowywanych na szczeblu lokalnym, metropolitalnym i regionalnym jest blisko związane z działaniami w zakresie opracowywania studiów przygotowawczych i wykonalności dla inwestycji o największym potencjale rozwojowym oraz analiz lokalizacyjnych dla funkcjonowania stref przemysłowych i usługowo-biznesowych. Działania te zostały uzupełnione dalszą rozbudową i aktualizacją Systemu Informacji Przestrzennej, która umożliwia dokonywanie złożonych analiz tematycznych, pomocnych przy podejmowaniu decyzji projektowo-inwestycyjnych dzięki wielowarstwowej strukturze cyfrowych map zintegrowanych z tekstową bazą danych. Do zadań przeprowadzonych na rzecz zwiększania podaży zagospodarowanych terenów inwestycyjnych należały ponadto:

- **rozbudowa ulicy Kartuskiej** jako arterii obsługującej mieszkańców oraz funkcjonującej w tym obszarze strefy usługowo-przemysłowej – w 2018 r. Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego w imieniu Gminy Miasta Gdańska przeprowadziła aktualizację warunków technicznych i uzgodnień dokumentacji projektowej dla rozbudowy ul. Kartuskiej dla etapu I (od ul. Otomińskiej do ul. Nowa Stokłosa) oraz przygotowała dokumentację wykonawczą na planowany do realizacji podetap (od ul. Otomińskiej do ul. Nowatorów). W ramach projektu Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego ponownie przygotowała dla Gminy wnioski o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Ponadto GARG wspólnie z Miastem Gdańsk

w październiku 2018 r. aplikował o środki na realizację inwestycji w ramach 2018 CEF Transport Call, zgłaszając projekt pn. „Rozbudowa ul. Kartuskiej na odcinku od ul. Otomińskiej do granicy miasta Gdańska w ciągu drogi krajowej nr 7 - Etap I”. Możliwa wartość dofinansowania wynosiła 20% kosztów kwalifikowalnych;

- **konkurs grantowy w ramach projektu „Invest in Pomerania 2020”** realizowanego przez Agencję Rozwoju Pomorza SA (Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – działanie: 2.5. Inwestorzy zewnętrzni; Oś priorytetowa: 2. Przedsiębiorstwa), zakłada wsparcie finansowe działań uzbrojenia terenów inwestycyjnych w regionie oraz tworzenie stref przemysłowych. Na mocy Uchwały Zarządu Agencji Rozwoju Pomorza SA z dnia 12.12.2018 r. unieważniono pierwszy (ogłoszony na koniec 2017 roku) konkurs grantowy nr INV.01.2017 prowadzony w ramach Projektu grantowego Invest in Pomerania 2020. Decyzja spowodowana została zmianami legislacyjnymi wprowadzonymi Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., które uniemożliwiają rozstrzygnięcie konkursu w przygotowanej formule. Jednocześnie poinformowano o planowanym nowym konkursie zaplanowanym na marzec 2019 roku;
- **Pomorskie Centrum Inwestycyjne i Pomorskie Centrum Logistyczne** – w 2018 roku zwiększono podaż terenu przeznaczanego do komercjalizacji do ok. 70 ha (przy czym całkowita powierzchnia terenu PCI wynosi 76 ha, a terenu PCL 109 ha). Dzięki tej inwestycji przyszłe połączenie wewnętrznego układu drogowego PCI z ul. Nową Portową/Kontenerową stanie się możliwe. Brakującym ogniwem pozostanie już tylko wybudowanie odcinka drogi ponad rurociągami oddzielającymi PCI i PCL i wpięcie się w planowaną ul. Nową Portową/Kontenerową. Rozpoczęto także negocjacje z zagranicznym inwestorem w sprawie możliwości zagospodarowania części nieruchomości (ok. 60 ha) na potrzeby realizacji projektów produkcyjnych.

ryc. 7. Tereny inwestycyjne PCI rozciągają się wokół biurowca KOGA przy ul. Andruszkiewicza oraz w pobliżu zaplecza terminala kontenerowego DCT Gdańsk; fot. GARG, investgda.pl

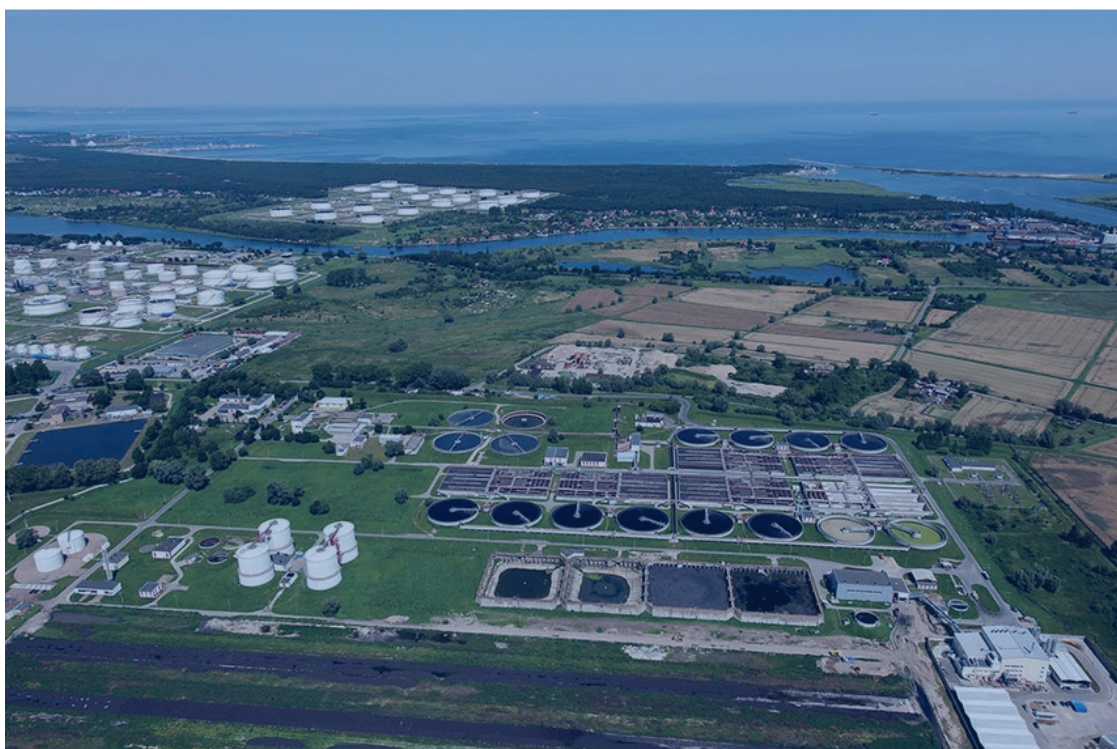
- **Park Przemysłowo-Technologiczny „Maszynowa”** – powstał w Gdańsku-Koszkach na terenie o powierzchni ok. 53,55, a w wyniku aportu dodatkowych

gruntów w 2018 r. powierzchnia terenu zwiększyła się o 2,55 ha, obejmując tereny przyległe w kierunku Portu Lotniczego Gdańsk. Park został wyposażony w niezbędną infrastrukturę, co pozwala zintensyfikować działania w zakresie pozyskiwania kolejnych inwestorów. W ramach realizowanych działań planuje się, iż w 2019 r. uzbrojone zostaną kolejne tereny inwestycyjne w zakresie infrastruktury drogowej i towarzyszącej;

ryc. 8. Park Przemysłowo-Technologiczny „Maszynowa” zlokalizowany w dzielnicy Kokoszki zapewnia dogodny dostęp do Obwodnicy Trójmiasta i Portu Lotniczego Gdańsk; fot. GARG, investgda.pl

- **Park Przemysłowo-Technologiczny „Płonia”** – na obszarze ok. 50-60 ha zlokalizowanym w okolicach rafinerii Lotos (Gdańsk-Płonia) planuje się utworzenie kolejnego parku przemysłowego, budowanego w podobnej formule jak park „Maszynowa”, polegającej na dzierżawie i sprzedaży inwestorom w drodze przetargu nieruchomości położonych na obszarze parku oraz na reinwestowaniu pozyskanych w ten sposób środków w niezbędną infrastrukturę i drogi. W 2018 r. przygotowano koncepcję etapowego uzbrojenia powyższych terenów w niezbędne sieci. W związku z aportem części przedmiotowych terenów, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego przeprowadziła remont ul. Benzykowej, co przyczyniło się do podniesienia atrakcyjności gruntów oraz poprawy jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców;

ryc. 9. Lokalizacja parku Płonia pozwala na umiejscowienie projektów inwestycyjnych o wysokich wymaganiach związanych z infrastrukturą oraz intensywnością i rodzajem produkcji; fot. GARG, investgda.pl

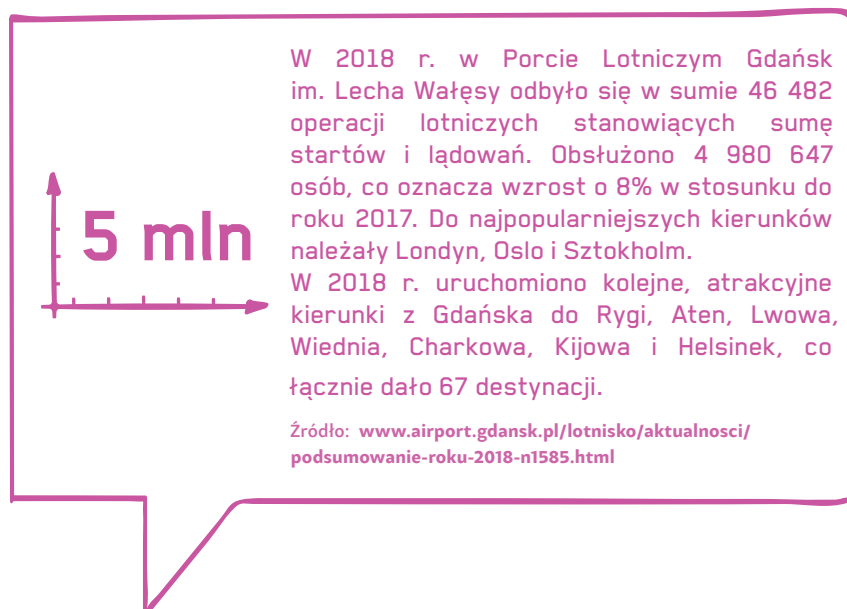

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Infrastruktura

- **Ku Ujściu** – na koniec 2018 r. część obszarów inwestycyjnych została skomercjalizowana przez firmy z branży obsługującej morski sprzęt kontenerowy poprzez uruchomienie niezbędnych placów składowych i hali warsztatowej. Dodatkowo Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego przygotowała (poprzez prace rozbiórkowe obiektów przemysłowych i utwardzenie terenu) na obszarze byłych zakładów produkcyjnych Pollena, tymczasowe miejsca postojowe mające funkcjonować do czasu wybudowania przez **Zarząd Morskiego Portu Gdańsk**, docelowego parkingu buforowego. Trwają też prace projektowe, realizowane przez Gminę Miasta Gdańska oraz Zarząd Morskiego Portu Gdańskiego, w zakresie przygotowania dokumentacji pt.: „Rozbudowa sieci komunikacyjnej rejonu Basenu Górniczego i Nabrzeża Przemysłowego w Porcie Gdańsk”. Inwestycja ta obejmuje rozbudowę miejskiego układu komunikacyjnego, jak również infrastruktury portowej;
- **tereny przy ul. Azymutalnej** (w sąsiedztwie Portu Lotniczego) – w celu poprawienia warunków komunikacyjnych terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie **Portu Lotniczego Gdańsk im. Lecha Wałęsy i Pomorskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)** Gdańska Agencja Rozwoju Regionalnego planuje partycypację w kosztach projektowania i realizacji dojść dla osób pieszych. Inwestycja ta skomunikuje działki GARG z Portem Lotniczym i przystankami komunikacji miejskiej, w tym PKM, co jest odpowiedzią na potrzeby inwestorów zainteresowanych zakupem przedmiotowych terenów; obszar objęty jest również pracami porządkowymi rozbiórkowymi;

ryc. 10. Pociąg PKM na stacji Gdańsk Port Lotniczy. W ostatnich latach dynamicznie rośnie liczba zarówno podróżujących liniami Pomorskiej Kolei Metropolitalnej, jak i liczba pasażerów odprawianych na gdańskim lotnisku; fot. Jerzy Pinkas/gdansk.pl

- **tereny przy ul. Michałki** – w związku z aportem zlokalizowanych tam nieruchomości GARG planuje partycypację w ich remoncie w celu poprawy warunków komunikacyjnych. Przewidywany termin realizacji prac to lata 2019-2020;

- **tereny przy ul. Uczniowskiej** – w większości skomercjalizowane przez stworzenie nowego centrum firm z branży samochodowej. Przeprowadzone w 2018 roku badanie rynku wykazało potrzebę zlokalizowania na jednym terenie firm zajmujących się handlem samochodami, które wraz ze stacją benzynową stanowią pożądane funkcjonalnie zagospodarowanie działek przy wylocie z tunelu pod Martwą Wisłą;
- **projekty inwestycyjne w Porcie Morskim Gdańsk** – w 2018 r. realizowane były kolejne inwestycje, a także podpisano nowe umowy na dalsze projekty. Wśród najważniejszych inwestycji są m.in. projekt rozbudowy i pogłębienia toru wodnego, modernizacja układu drogowo-kolejowego, a także budowa Nabrzeża Północnego w Porcie Zewnętrzny. W ramach modernizacji układu drogowo-kolejowego przebudowywane są ulice: Portowa, Poinca, Kontenerowa i Budowniczych Portu Północnego o łącznej długości 5,6 km. Powstają 4 nowe wiadukty, a rozebrane zostaną 2 istniejące. Pojawi się dodatkowy tor do terminala DCT, nowe tory do terminali węglowych oraz nowoczesny system sterowania ruchem kolejowym. Projekty, współfinansowane z instrumentu CEF, zakończą się do końca 2020 r. Do tego czasu inwestycje w Porcie Gdańsk będą kosztować ok. miliarda złotych. Ponadto realizowana jest inwestycja budowy parkingu buforowego przy ulicy Śnieżnej mieszczącego 62 samochody ciężarowe. Jest to pierwszy element systemu parkingów buforowych dla klientów gdańskiego portu. Liczba miejsc parkingowych w Porcie Gdańsk będzie się sukcesywnie zwiększać. Koszt inwestycji to 5,5 mln zł. Budowa w całości finansowana jest ze środków własnych ZMPG. Zarząd Portu planuje budowę trzech kolejnych parkingów. Pierwszy z obiektów powstanie w roku 2020 przy ul. Nowej Portowej, drugi przy ul. Kontenerowej, a ostatni przy ul. Ku Ujściu. Łącznie to ponad 500 miejsc parkingowych. Dodatkowo w Porcie realizowane są m.in. projekty rewitalizacyjne.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Mobilność
i Transport

Zwiększenie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych przez rozbudowę infrastruktury drogowej i kolejowej polega na:

- **projektowaniu i budowie wewnętrznego układu drogowego wraz z sieciami na terenie PCI** - w 2018 r. prowadzono prace budowlane związane z realizacją etapu I wewnętrznego układu drogowego wraz z infrastrukturą na terenie PCI; przewidywany termin zakończenia robót i oddanie inwestycji do użytkowania to 2019 rok;
- **projektowaniu i budowie połączenia wewnętrznego układu drogowego PCI z ul. Nową Portową/Kontenerową wraz z sieciami** – GARG, przy partycypacji Gminy Miasta Gdańska, planuje realizację połączenia wewnętrznego układu drogowego z ul. Nową Portową / Nową Kontenerową (wraz z przejściem przez ropociągi). W związku z powyższym podpisano stosowne porozumienie w zakresie współpracy i współfinansowania. Równolegle rozpoczęto projektowanie brakującego fragmentu docelowego układu komunikacyjnego; zakończenie tych prac przewidziano na 2019 r., a realizację zadania inwestycyjnego – na lata 2019-2020;
- **parking buforowy** – budowa parkingu przy ul. Śnieżnej mieszczącego 62 samochody ciężarowe to pierwszy element systemu parkingów buforowych dla klientów gdańskiego portu. Liczba miejsc parkingowych w Porcie Gdańsk będzie się sukcesywnie zwiększać. Koszt inwestycji to 5,5 mln zł. Budowa w całości finansowana jest ze środków własnych Zarządu Morskiego Portu Gdańsk SA. Zarząd Portu planuje budowę trzech kolejnych parkingów. Pierwszy obiekt powstanie w 2020 r. przy ul. Nowej Portowej, drugi przy ul. Kontenerowej, a ostatni przy ul. Ku Ujściu. Łącznie

to ponad 500 miejsc parkingowych.

- Wspieranie rozwoju parków biznesowych zaowocowało w 2018 r. wzmocnieniem w Gdańsku obecności spółek z kapitałem zagranicznym. Zanotowano m.in. powstanie oddziałów firm: Arrow, Ricoh, Swarovski, Wipro. Dodatkowo wspierano rozbudowę takich przestrzeni, jak **Olivia Business Centre, Kompleks Alchemia, Kompleks Garnizon, biurowiec C200 oraz Tryton**, oraz zajmowano się przygotowaniem dla inwestorów obiektów z ograniczonym ryzykiem inwestycyjnym, które polegało na dalszej rozbudowie **Hubu Kreatywnego** w zrewitalizowanych kamienicach Dolnego Miasta prowadzonego przez **Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER**.
- **Inkubator Morski** – w ramach projektów rewitalizacyjnych w Porcie Gdańsk realizowany jest projekt polegający na przystosowaniu budynków byłych garaży przy ul. Na Zaspę 57 o powierzchni 470 m², które służyć będą Inkubatorowi Morskiemu. W ramach przebudowy powstaną przestrzenie biurowe, coworkingowe, sale konferencyjne oraz kawiarnia. Będzie to kreatywna przestrzeń do współpracy ze start-upami czy szkoleń dla młodzieży. Koszt rewitalizacji budynku przeznaczanego na Inkubator Morski to niemal 5,5 mln zł. Zgodnie z harmonogramem, prace zakończą się w pierwszej połowie 2021 roku. Projekt własny Zarządu Morskiego Portu Gdańsk SA wsparty został środkami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2014-2020.

ryc. 11. Planowany Inkubator Morski to przestrzeń do współpracy ze start-upami oraz powierzchnie biurowe i konferencyjne, umożliwiające również specjalistyczną edukację młodzieży i przedsiębiorców; fot: ZMPG SA/portgdansk.pl

- Całości działań zmierzających do osiągnięcia wyższej skuteczności w pozyskiwaniu inwestorów dopełnia **rozbudowa systemu zachęt inwestycyjnych**. W 2018 r. w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości wsparto szereg podmiotów gospodarczych. Z pomocy regionalnej skorzystały 4 podmioty, a z pomocy de minimis, która objęła również wsparcie miejsc pracy - 9 podmiotów. Inne formy wsparcia udzielonego firmom miały na celu m.in. przygotowanie kadr odpowiadających na potrzeby regionalnego rynku pracy. W tym zakresie wyróżnić należy:

- **Gdańsk Business Week** – tygodniowe warsztaty przedsiębiorczości dla młodzieży (15-19 lat) prowadzone przez polskich i amerykańskich menedżerów. Odbiorcami projektu są uczniowie pomorskich szkół oraz grupa międzynarodowych uczniów. W 2018 r. odbyła się 8 edycja projektu, w której wzięło udział 86 uczestników, 6 wolontariuszy oraz 18 doradców biznesowych.
- **Rzecznik Inwestora** - w 2018 r. członkowie zespołu Invest in Pomerania w ramach usługi Rzecznik Inwestora w obszarze wsparcia pracodawców przyjęli m.in. 70 indywidualnych zgłoszeń od pracowników 22 firm z prośbą o przyspieszenie lub wyjaśnienie powodów opóźnień procedur otrzymywania pozwoleń na pobyt (45 wniosków) i pracę (38 wniosków). W ciągu roku udało się bezpośrednio doprowadzić do pozytywnego rozwiązania 22 zgłoszeń oraz wesprzeć kilka kolejnych. Dodatkowo prowadzono m.in. rozmowy w sprawie udoskonalenia obsługi zgłoszeń pracodawców we współpracy z Pomorskim Urzędem Wojewódzkim (PUW) w Gdańsku oraz wspierano merytorycznie tworzenie nowego programu online ułatwiającego klientom wypełnianie wniosków w zakresie zatrudnienia.

Cel operacyjny VI.2. Najwyższe standardy obsługi procesu inwestycyjnego i opieki nad klientem gospodarczym.

- Profesjonalne przygotowanie oferty inwestycyjnej, sprawne przeprowadzenie negocjacji z potencjalnym inwestorem, udzielenie pomocy w dopełnieniu procedur, a także rzetelna ocena składanych ofert tworzą ramy dla działań realizowanych w celu doskonalenia obsługi procesu inwestycyjnego, w tym przedinwestycyjnego. W 2018 r. działania te objęły w szczególności:
 - tworzenie spójnego systemu zachęt inwestycyjnych w projekcie „Invest in Pomerania 2020”, w tym różne formy wsparcia projektu inwestycyjnego na jego wstępnym etapie, m.in. stworzenie tymczasowego biura lub umożliwienie rejestracji spółki;
 - działalność **Zespołu Promocji GARG** oraz Działu Obsługi Inwestora **Agencji Rozwoju Pomorza (ARP)** w zakresie **promocji gospodarczej regionu i kompleksowej obsługi podmiotów chcących zainwestować w regionie**. Poza GARG i ARP (liderem jest Invest in Pomerania) w skład systemu, na zasadzie partnerstwa, weszły także instytucje, takie jak: **Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna, Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna, miasta Gdańsk, Sopot, Gdynia, Słupsk Tczew, Malbork, Kościerzyna, Pruszcz Gdański i Starogard Gdański, gmina Dębica Kaszubska i gmina Słupsk, Starostwo Powiatowe w Wejherowie oraz Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego**. Zgodnie z założeniami inicjatywy Invest in Pomerania partnerzy prowadzą wspólne działania promocyjne i wymieniają się informacjami na temat obsługiwanych inwestorów;
 - zaktualizowanie z inicjatywy ARP **cyklicznego Raportu Stanu Sektora BSS w Trójmieście**. Z kolei na potrzeby targów Expo Real przygotowano trzy inne publikacje, tj.: katalog ofert inwestycyjnych partnerów, katalog turystyczny (opracowany przy współpracy z Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną) oraz przekrojowy raport dotyczący rynku nieruchomości na Pomorzu. Podobne publikacje będą realizowane przy kolejnych edycjach targów nieruchomościowych takich jak MIPIM i Expo Real. Uruchomiono także nowy portal internetowy investinpomerania.pl;
 - prace realizowane w ramach **aftercare dla inwestorów** – działania te są powiązane z koncepcją tworzenia centrum rozwiązywania sytuacji kryzysowych w relacji z podmiotami gospodarczymi (ang. trouble shooting), w ramach którego uruchomiony został, obsługiwany całą dobę, numer kontaktowy dedykowany inwestorom (ang. investor's helpline 24h/7) dostępny na portalu investinpomerania.pl;

- bieżącą współpracę m.in. z **Polską Agencją Inwestycji i Handlu**.

→ Gdańsk należy do czołówki polskich miast, które przy realizacji różnego rodzaju projektów opierają się na **współpracy w formule partnerstwa publiczno-prywatnego**. Wspólna realizacja przedsięwzięć oparta na podziale zadań i ryzyka między podmiotem publicznym a partnerem prywatnym umożliwia w szczególności podniesienie skali nakładów inwestycyjnych poprzez wykorzystanie środków sektora prywatnego oraz poprawę dostępu do usług publicznych i wzrostu standardu ich świadczenia. W zakresie działań mających na celu rozwój partnerstwa gospodarczego w szczególności w formule partnerstwa publiczno-prywatnego przygotowuje się koncepcje projektów partnerskich, a także analizy, opracowania i dokumentacje przetargowe, monitoruje proces realizacji projektów partnerskich, ich harmonogramu i zakresu rzeczowego, a także opracowuje i prowadzi projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w formule partnerskiej. Czołową jednostką odpowiedzialną za realizację ww. działań jest Centrum Partnerstwa i Biznesu funkcjonujące w strukturze Wydziału Polityki Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Realizacja projektów w modelu partnerstwa publiczno-prywatnego stanowi zazwyczaj proces długofalowy. W latach 2012-2018 prowadzono na różnych etapach zaawansowania kilkanaście projektów rozpatrywanych lub realizowanych jako projekty szeroko pojętego partnerstwa publiczno-prywatnego. Wymienić tu można projekty:

- **„Zagospodarowanie Targu Siennego i Targu Rakowego w Gdańsku”** – projekt polegający na kompleksowej zabudowie obszaru położonego w kwartale ulic 3 Maja, Hucisko, Wały Jagiellońskie, Armii Krajowej z zachowaniem istniejących obiektów, tj. zabytkowego Budynku Sióstr Elżbietanek, budynku należącego do Dyrekcji Poczty i Telekomunikacji oraz Wojewódzkiej Biblioteki i Parku Harcerzy Polskich w byłym Wolnym Mieście Gdańsku. W ramach Projektu Inwestycyjnego do końca 2018 r. zostały zrealizowane następujące zadania: zabudowa rejonu Targu Siennego i Rakowego, włączenie w ramach zintegrowanego węzła komunikacyjnego w teren inwestycji przystanku SKM Gdańsk Śródmieście, budowa płyty nad torami kolejowymi pomiędzy wiaduktami Hucisko i Armii Krajowej, usprawnienie komunikacji miejskiej poprzez realizację węzła integracyjnego w rejonie wiaduktu Armii Krajowej i jego powiązanie z nowym przystankiem SKM Gdańsk Śródmieście, skomunikowanie Targu Siennego i Rakowego z zewnętrznym układem drogowym – przebudowa fragmentów istniejących ulic w rejonie planowanych dojazdów m.in. skrzyżowanie ulic Hucisko, Podwale Grodzkie, Targ Rakowy, 3 Maja wraz z połączeniem trasy z terenem Targu Siennego i Rakowego. Z węzła komunikacyjnego Śródmieście korzysta ok. 30 tys. osób na dobę. Miasto zyskało ponad 1000 m nowych tras dla rowerzystów oraz 400 m ciągów pieszo-rowerowych. Rekreacyjna przestrzeń publiczna składająca się z: Placu Południowego, Dziedzińca Parkowego, Bulwaru Kanału Raduni, Placu Ratuszowego oraz Placu za Kunsztem Wodnym stanowi ponad 40% powierzchni inwestycji. Na terenie dawnej pętli autobusowej przy Targu Rakowym powstał obiekt turystyczno-kulturalny „Kunszt Wodny” przewidziany na siedzibę dla Instytutu Kultury Miejskiej (budynek nie został jeszcze przejęty przez Miasto). Będzie to nowa przestrzeń dla rozwoju inicjatyw kulturalnych. Ponad 2 ha obszaru Forum Gdańsk zajmują tereny zielone, obsadzone ok. 33 tys. sadzonek blisko 80 różnych gatunków roślin. Na etapie realizacji projektu zachowano również dwa kilkudziesięcioletnie drzewa – kasztanowiec i jesion. W Forum Gdańsk znajduje się 170 sklepów, ok. 30 punktów gastronomicznych, kino, tarasy widokowe, parking na ponad 1 tys. samochodów, a także place zabaw. Budowa centrum pochłonęła ok. 900 mln zł, z czego blisko 140 mln zł przeznaczono na cele publiczne. W dniu otwarcia Forum Gdańsk odwiedziło 180 tys. gości.
- **„Zagospodarowanie północnego cypla Wyspy Spichrzów w Gdańsku”** – przedsięwzięcie polegające na kompleksowym zagospodarowaniu i zabudowie nieruchomości na obszarze północnego cypla Wyspy Spichrzów celem stworzenia reprezentatywnej zabudowy stanowiącej archi-

tektoniczno-funkcjonalną wizytówkę Miasta. Realizacja inwestycji obejmuje budowę kompleksu mieszkalno-usługowego, odbudowę infrastruktury sieciowej i drogowej wraz z wkomponowaniem obiektów zabytkowych, przebudowę mostu Stągiewnego na most zwodzony, budowę obrotowej kładki pieszej na Motławie, remont Długiego Pobrzeża, a także budowę mariny. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2023 r. W 2018 r. partner prywatny rozpoczął prace budowlane w zakresie przebudowy układów drogowych oraz budowy obrotowej kładki pieszej na Motławie. Kontynuowane były także prace budowlane I etapu części komercyjnej inwestycji. Zakończono ponadto przebudowę skrzyżowania ul. Podwale Przedmiejskie z ul. Chmielną.

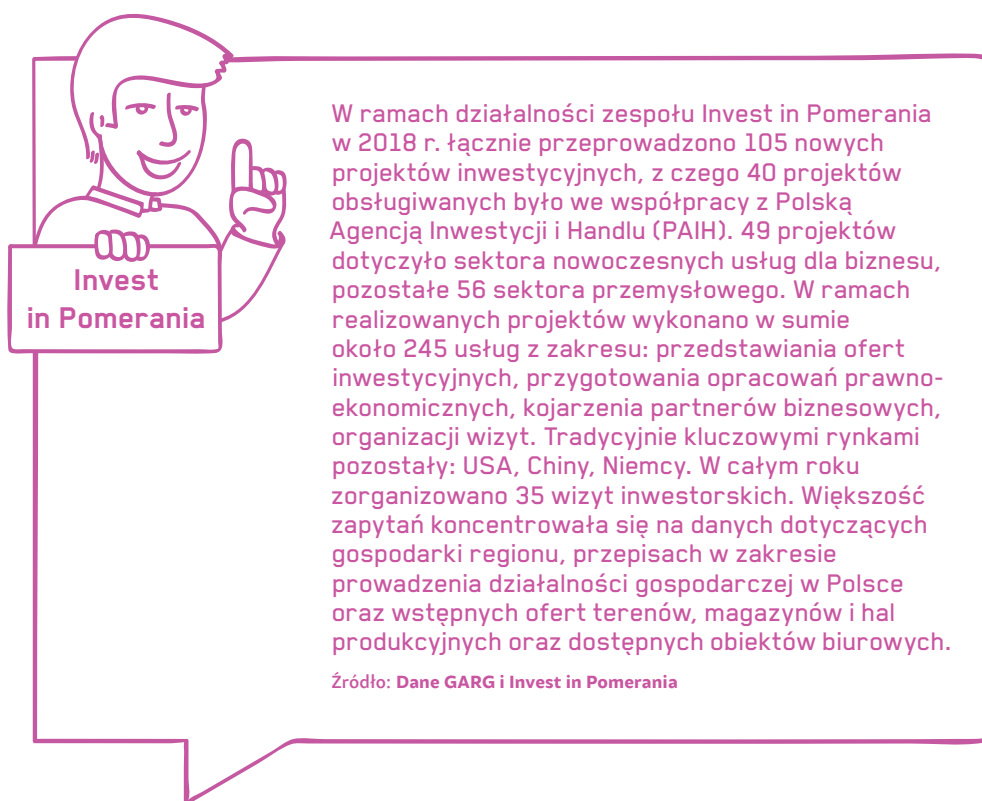

ryc. 12. Wyspa Spichrzów stanie się miejscem z ciekawą ofertą usługową oraz wyjątkowym klimatem łączącym nawiązania do historii z nową energią i jakością w przestrzeni centrum Gdańska; mat. Urząd Miejski w Gdańsku

- **„Zagospodarowanie obszaru dawnej zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście w Gdańsku”** – w ramach przedsięwzięcia w formule partnerstwa publiczno-prywatnego podjęte zostaną działania stanowiące kontynuację zrealizowanych już prac rewitalizacyjnych i komplementarne do zaplanowanych na najbliższy okres prac realizowanych w ramach gdańskiego Gminnego Programu Rewitalizacji. Dzięki przedsięwzięciu zostaną zrealizowane obiekty o charakterze komercyjnym, a także publicznym – Szkoła Podstawowa nr 65 zyska zmodernizowane, w pełni wyposażone boisko, powstanie nowoczesny, większy budynek przedszkola przy ul. Szuwary 2, budynek dawnego gimnazjum przy ul. Śluza 3 zostanie zaadoptowany na funkcje kulturalno-społeczne, drogi zyskają nową nawierzchnię, pojawią się ponadto elementy małej architektury, oświetlenie, ciągi pieszo-rollerowe, plac zabaw i siłownia zewnętrzna. Kolejne zabytkowe obiekty zostaną wyremontowane i odzyskają dawny blask. Inwestorzy zadbają także o tereny zielone wzdłuż nabrzeża koryta Nowej Motławy i bastiony Reduta Wyskok i Wilk. Sercem zrewitalizowanej części dzielnicy będzie

zajezdnia tramwajowa przy ul. Kurzej. Zabytkowa hala ma funkcjonować jako obiekt komercyjny, jednakże o charakterze ogólnodostępnym, aktywizującym i integrującym społeczność lokalną. Plac publiczny znajdujący się przed zajezdnią będzie stanowił otwartą przestrzeń przeznaczoną m.in. dla organizacji różnorodnych wydarzeń. Wokół zajezdni pojawi się nowa zabudowa mieszkaniowo-usługowa nawiązująca skalą i charakterem do istniejącej historycznej. W 2018 r. wpłynęły trzy oferty na realizację przedsięwzięcia. Podpisanie umowy planowane jest w 2019 r.

- **„Zaprojektowanie, sfinansowanie, wybudowanie i eksploatacja ogólnodostępnych parkingów kubaturowych w Gdańsku”** – w ramach projektu w Śródmieściu Gdańska wybudowane zostaną cztery parkingi na ponad 1,2 tys. miejsc postojowy łącznie. Parkingi podziemne zlokalizowane zostaną na Podwalu Przedmiejskim, Podwalu Staromiejskim oraz na Targu Węglowym. Z kolei na Długich Ogrodach powstanie parking naziemny wielopoziomowy. Umowa na zaprojektowanie, sfinansowanie, wybudowanie i eksploatację ogólnodostępnych parkingów kubaturowych zawarta została w formie koncesji na roboty budowlane lub usługi. W IV kwartale 2018 r. rozpoczęły się działania projektowe i przygotowawcze do realizacji inwestycji.
 - Kolejnym projektem realizowanym w formule PPP jest **Port Czystej Energii**. Będzie to zakład termicznego przekształcania odpadów, który w 2021 r. powstanie na terenie Zakładu Utylizacyjnego w Gdańsku. W maju 2018 r. podpisano umowę na projektowanie, budowę i eksploatację ZTPO (Zakład Termicznego Przetwarzania Odpadów) w Gdańsku z konsorcjum firm: Astaldi, Termomeccanica Ecologia i TIRU. Pierwszym etapem przedsięwzięcia są prace projektowe, które potrwać do 2019 roku i zakończą się uzyskaniem pozwolenia na budowę. Wykonawca przystąpił do badania nośności gruntu w miejscu inwestycji i opracowania Koncepcji Architektoniczno-Technologicznej dla instalacji, która obejmie przewidziane do zastosowania rozwiązania technologiczne oraz architektoniczne i zostanie wykorzystana do sporządzenia projektu budowlanego.
- Na rzecz inwestorów świadczone są również usługi opieki poinwestycyjnej. Rozwój i doskonalenie systemu **aftercare** jest procesem o charakterze ciągłym wpisanym w kompleksową działalność usługową wspierającą inwestorów. Jednocześnie w ramach projektu **„Invest in Pomerania 2020”** raz na kwartał odbywają się spotkania z dostawcami usług, sektorem Business Process Outsourcing (BPO) i Shared Services Centers (SSC), a także IT oraz badań i rozwoju (R&D). Organizowane są spotkania w poszczególnych gminach i powiatach, utrzymuje się kontakt ze zrzeszeniami i stowarzyszeniami branżowymi.

Cel operacyjny VI.3 . Trwała globalna rozpoznawalność Gdańska i obszaru metropolitalnego jako ośrodka sukcesu gospodarczego.

- Włączenie kapitału wiedzy polskiej emigracji w rozwój Gdańska i obszaru metropolitalnego jest prowadzone przez zacieśnianie współpracy z Polonią z zagranicznych środowisk biznesowych. Inspirowanie się dobrymi praktykami wsparto **kontaktami międzynarodowymi na potrzeby rozwoju gospodarczego miasta** rozwijanymi przez podmioty uczestniczące w realizacji Programu Operacyjnego, w tym w szczególności przez GARG, Invest in Pomerania oraz komórki Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Wsparcie to służy zarówno wzmacnianiu działalności gdańskich firm za granicą kraju, jak i pozyskiwaniu inwestorów zagranicznych do Gdańska. Współpraca mająca na celu wymianę kontaktów i informacji prowadzona jest m.in. przez realizację projektu „Pomorski Broker Eksportowy”.
- Rozszerzanie systemu komunikacji i promocji gospodarczej, powiązane z promocją Gdańska na różnego rodzaju wydarzeniach, odzwierciedlają następujące działania:
 - rozwinięcie funkcjonalności **portalu VisitGdansk**, w tym uruchomienie zakładki **Gdańsk Convention** przeznaczonej dla organizatorów spotkań;
 - członkostwo w stowarzyszeniach **European Cities Marketing (ECM)** i **International Congress and Convention Association (ICCA)**, które umożliwiło szeroką wymianę informacji i doświadczeń oraz stanowiło ważny kanał promocji Gdańska. W ramach Członkostwa w ICCA poczynione zostały m.in. przygotowania, zmierzające do pozyskania organizacji dużych imprez. Dzięki czemu w maju 2020 Gdańsk zostanie gospodarzem meczu UEFA Europa League 2020;

- w Londynie zorganizowano spotkanie dla branży turystyki biznesowej pod hasłem „**Gdańsk zaprasza biznes**”. W spotkaniu uczestniczyły podmioty z Trójmiasta prezentujące potencjał biznesowy Gdańska – spotkanie skierowane do touroperatorów z rynku brytyjskiego;
 - **Incoming Poland** – projekt, w ramach którego Gdańska Organizacja Turystyczna przygotowała warsztaty szkoleniowe dla branży turystyki biznesowej. Przedsięwzięcie realizowane było we współpracy z Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną;
 - promocja wydarzeń biznesowych i możliwości współpracy przy wykorzystaniu comiesięcznego newslettera biznesowego.
- Promocja Gdańska i obszaru metropolitalnego jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej realizowana była w 2018 r. poprzez projekt „**Live more. Pomerania**”. Celem projektu była promocja przeprowadzki do województwa pomorskiego i podjęcie zatrudnienia u lokalnych pracodawców. W ramach projektu zrealizowano m.in. viralową kampanię employer brandingową dla województwa przy partycypacji firm z regionu. Kampania rozpoczęła się w październiku 2018 r., a jej zakończenie planowane jest w trakcie I kwartału 2019. Kampania, pod nazwą „**Work-life balance? Pomorskie!**”, obejmowała organizację wydarzenia dla pracowników firm, produkcję filmu oraz jego promocję w mediach społecznościowych i tradycyjnych. Projekt realizowany jest przez zespół Invest in Pomerania we współpracy z ok. 50 pracodawcami. W celu dalszego rozwoju projektu, nawiązano kontakt z grupą blisko 100 kolejnych pracodawców. Stała współpraca obejmuje również przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, Centrum Wspierania Imigrantów i Imigrantek w Gdańsku, Wojewódzkiego Urzędu Pracy, pomorskich uczelni, Instytutu Kultury Miejskiej, OMG-G-S oraz miast Gdańska, Sopotu i Gdyni.

ryc. 13. Projekt „Live more. Pomerania” to przedsięwzięcie, które łączy pozyskiwanie talentów kluczowych dla rynku pracy, a jednocześnie promuje region, jako świetne miejsce do pracy, rozwoju i życia; fot. Live more. Pomerania facebook.com/LiveMorePomerania

Na zainteresowanie wśród inwestorów poza twardymi czynnikami lokalizacji inwestycji wpływ mają również takie przesłanki, jak jakość życia, oferta kulturalna, czy rozpoznawalna marka. Za ważny aspekt promocyjny uznać należy pierwsze miejsce, które w roku 2018 uzyskał Gdańsk w prestiżowym rankingu publikowanym przez portal podróżniczy TripAdvisor, w kategorii „Top Destinations on the Rise – Europe”.

Źródło: www.tripadvisor.com

- Działalność promocyjna kierowana do potencjalnych inwestorów realizowana była również poprzez udział w targach i konferencjach organizowanych na poziomie krajowym i międzynarodowym oraz w ramach różnego rodzaju biznesowych wizytach zagranicznych. Wśród najważniejszych wydarzeń, w których uczestniczył i widoczny był Gdańsk oraz Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot, wskazać należy m.in. targi biznesowe **IMEX Frankfurt**, **MIPIM w Cennes**, **EXPO REAL w Monachium**, **ABSL** (Association of Business Service Leaders) oraz **Convene Wilno i Conventa Lublana**. W spotkaniach B2B o podobnym charakterze uczestniczono np. w Amsterdamie i Gdańsku, gdzie odbyło się krajowe spotkanie **TSS** (Touristik Service System). Ponadto gdańska oferta promocyjno-gospodarcza prezentowana była na targach **World Travel Fair w Szanghaju**, w połączeniu z misją gospodarczą województwa pomorskiego i premierą pierwszej chińskiej monografii Gdańska. Co więcej, okazją do rozwoju przemysłu spotkań oraz promocji oferty turystyczno-biznesowej było szereg innych wydarzeń takich jak: **infoShare**, **Ambermart**, **Amber Fest**.

ryc. 13. Gośćmi konferencji infoShare byli nie tylko ludzie, a sztuczna inteligencja i uczące się coraz szybciej maszyny to wyraźny trend w rozwoju już nie tylko nowoczesnej gospodarki, ale i codziennego życia; fot. Dominik Paszliński/gdansk.pl

infoShare

Konferencja infoShare odbywa się w Gdańsku od 2007 r. Co roku podczas konferencji poruszane są tematy biznesowo-marketingowe wiążące zagadnienia z zakresu innowacji, technologii, aktualnych trendów gospodarczych i rynkowych, nowych mediów, marketingu czy zarządzania. Wydarzenie odpowiada na potrzeby środowiska startupowego oraz sektora nowoczesnych usług dla biznesu BSS. Każda edycja infoShare jest większa niż poprzednia. Dwunasta edycja konferencji, w 2018 roku, zgromadziła około 6 tys. uczestników, prawie 200 start-upów oraz ponad 200 prelegentów i inwestorów.

Źródło: <https://infoshare.pl>

- Na potrzebę wsparcia sprzedaży pomorskich produktów i usług na rynkach zagranicznych odpowiada jeden z elementów projektu „**Pomorski Broker Eksportowy**” (z uwagi na kompleksowy charakter projekt został opisany również w raporcie dotyczącym Programu Operacyjnego Innowacyjność i Przedsiębiorczość w zakresie ekspansji międzynarodowej gdańskich firm i organizacji). W ramach inicjatywy opracowano m.in. koncepcję z zakresu funkcjonowania brokerów zagranicznych na Pomorzu oraz przeprowadzono wstępną identyfikację podmiotów, które mogłyby zostać wskazane do uczestnictwa w projekcie. Z potencjalnymi uczestnikami zorganizowano spotkania dzięki, którym podjęte zostały uzgodnienia w zakresie dalszej wspólnej realizacji projektu dotyczące m.in. procedur przetargowych. Równolegle prowadzone działania informacyjno-promocyjne w projekcie realizowane były m.in. przy wykorzystaniu strony internetowej brokereksportowy.pl.

KOMENTARZ KOORDYNATORA PROGRAMU OPERACYJNEGO

Rolą Programu Operacyjnego Atrakcyjność Inwestycyjna jest stworzenie przestrzeni do włączającej i integrującej współpracy gospodarczej na rzecz rozwoju Gdańska. Dzięki określonym zgodnie ze Strategią Rozwoju Miasta kierunkom działań możliwe jest zapewnienie większej efektywności realizowanych projektów, przy jednoczesnym wzmacnianiu warunków służących wymianie doświadczeń i informacji wśród szerokiego grona partnerów. W ramach zwiększania atrakcyjności inwestycyjnej Gdańska podejmowane są w szczególności działania poprawiające skuteczność pozyskiwania inwestorów, zapewniające profesjonalną obsługę procesu inwestycyjnego oraz kształtujące wizerunek Gdańska, jako miasta przyjaznego biznesowi.

Rozwój sektora morskiego, przemysłu i logistyki w Gdańsku wynikający z nadmorskiego położenia sprawia, iż kluczową rolę odgrywają kolejne inwestycje w tereny portowe. Konieczna jest ich dalsza aktywizacja poprzez budowę dróg dojazdowych, inwestycje w węzły komunikacyjne oraz uzbrajanie terenu. Dynamiczny rozwój branży morskiej przekłada się na wzrost zapotrzebowania na utworzenie dodatkowej powierzchni zupełnie nowych terenów inwestycyjnych, budowę parkingów buforowych i powierzchni biurowych oraz wzmacnianie mocy przeładunkowych portu.

Z kolei odpowiedzią na zapotrzebowanie na nową powierzchnię biurową dla napływających do Gdańska polskich i zagranicznych podmiotów gospodarczych będą inwestycje biurowe lokalizowane w szczególności w okolicach lotniska, a także na terenach postoczniowych Młodego Miasta.

Działania Programu Operacyjnego Atrakcyjność Inwestycyjna skupiają się również m.in. na poprawie obsługi inwestycyjnej poprzez rozbudowę systemu informacji przestrzennej, w tym zwiększenie dostępu do aktualnych danych planistycznych oraz w zakresie stanu infrastruktury i sieci instalacji wybranych terenów, a także kontynuacji działań dotyczących tworzenia i dostosowywania zachęt inwestycyjnych.

Dużym potencjałem w tej kwestii cechują się nowe, dofinansowane z budżetu Unii Europejskiej, narzędzia służące wsparciu uzbrojenia terenów inwestycyjnych, tworzenie stref przemysłowych, budowę hal produkcyjnych, a także promocję inwestycyjną prowadzoną m.in. w ramach projektu „Invest in Pomerania 2020”.

Alan Aleksandrowicz
Prezes Zarządu Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Cel VI.1. Wyższa skuteczność w pozyskiwaniu inwestorów.	VI.1.a. Liczba znaczących inwestycji zrealizowanych przez podmioty niepubliczne. <i>Źródło: Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego i Invest in Pomerania</i>	●	●	●	14	13	14	15
	VI.1.b. Udział spółek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gdańsku. [w %] <i>Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny</i>	2,34	2,41	2,47	2,48	2,50	2,48	1,66*
	VI.1.c. Udział powierzchni uzbrojonych terenów inwestycyjnych w powierzchni terenów inwestycyjnych ogółem dostępnych w mieście pod inwestycje. <i>Źródło: Wydział Geodezji, Urząd Miejski w Gdańsku</i>	20%	27%	21%	35%	54%	63%	●
	VI.1.d. Liczba przedsiębiorstw korzystających ze zwolnień z podatku od nieruchomości. <i>Źródło: Wydział Budżetu Miasta i Podatków, Urząd Miejski w Gdańsku</i>	8	14	14	16	16	17	13

* Spadek liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych związany jest m.in. z korektami wynikającymi z regulacji prawnych dotyczących wykreślenia z rejestru REGON podmiotów, które nie dokonały wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Cel VI.2. Najważniejsze standardy obsługi procesu inwestycyjnego i opieki nad klientem gospodarczym.	VI.2.a. Wysokość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach. [mln zł] <i>Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny</i>	3012,2	3037,9	3950,4	4405,5	●	3894,8	3266,1
	VI.2.b. Liczba pomyślnie rozwiązanych problemów w stosunku do liczby zgłoszonych interwencji w ramach centrum <i>trouble shooting</i> . <i>Źródło: Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego</i>	●	●	●	130	150	170	190
	VI.2.c. Liczba przygotowywanych przez miasto projektów w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. <i>Źródło: Centrum Partnerstwa i Biznesu, Urząd Miejski w Gdańsku.</i>	5	5	6	5	6	6	5
	VI.2.d. Liczba zakończonych inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. <i>Źródło: Centrum Partnerstwa i Biznesu, Urząd Miejski w Gdańsku.</i>	●	●	●	●	1	1	1
	VI.2.e. Wartość projektów realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego [mln zł netto]. <i>Źródło: Centrum Partnerstwa i Biznesu, Urząd Miejski w Gdańsku.</i>	767,3	774,3	774,3	1173,3	1173,3	1173,3	1308,5

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Cel VI.3. Trwała globalna rozpoznawalność Gdańska i obszaru metropolitalnego jako ośrodka sukcesu gospodarczego.	VI.3.a. Liczba konferencji i kongresów krajowych. <i>Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna, Międzynarodowe Targi Gdańskie.</i>	1271	2054	938	1477	1409	1569	●
	VI.3.b. Liczba międzynarodowych konferencji i kongresów. <i>Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna, Międzynarodowe Targi Gdańskie.</i>	107	393	120	226	207	268	●
	VI.3.c. Liczba targów i imprez wystawienniczych krajowych. <i>Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna i Międzynarodowe Targi Gdańskie.</i>	15	36	36	53	91	44	●
	VI.3.d. Liczba międzynarodowych targów i imprez wystawienniczych. <i>Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna i Międzynarodowe Targi Gdańskie.</i>	6	7	7	15	13	6	●

● brak danych lub zjawisko nie występowało

Zespół ds. Koordynacji i Ewaluacji

Programów Operacyjnych:

Katarzyna Drozd-Wiśniewska

Marcin Hryniewicz

Żaneta Kucharska

Michał Miguła

Robert Wójcik

Jacek Zabłotny

Bożena Żmijewska

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku

ul. Nowe Ogrody 8/12

80-803 Gdańsk

www.gdansk.pl/strategia

Gdańsk 2019

Dokument „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” przyjęty został
Uchwałą nr XVII / 514 / 15 Rady Miasta Gdańska
z dnia 17 grudnia 2015 roku